

Խ Մ Բ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն

ԱՄԱՆՈՐԻ ԵՎ Ս. ՇՆՍԴՅԱՆ ԽՈՀԵՐ

Նոր տարի է և ս. Ծննդյան:

Պատմության գիրկն անցալ 1973 թվականը՝ իրադարձություններով հարուստ ևս մի տարի յէ՛ ողջ աշխարհի և յէ՛ մեր եկեղեցու ու ժողովրդի համար:

Մարդկությունը երախտագիտությամբ է փակում 1973 թվականը, որպես պատմություն, և զատ հույսներով դիմավորում 1974-ը, որպես նոր կյանքի ապիտակ մատյան. «Նորոգեցարուք ի նորոգութիւն մտաց ձերոց... և մեր ի նորոգումն կենաց շրջեսցուք» (Հոռմ. ԺԲ 2, Զ. 4):

Քրիստոնյան մտածողության համար երեք էլ պատահականություն չէ նոր տարվա և ս. Ծննդյան տոների այս հաշորդականությունը, ժամանակի և կյանքի խորհուրդների աղերսը:

Սրբարև, մարդկային ամեն մի նոր ծննդն կամ գոյություն աշխարհի վրա հավիտենական կյանքի, Ավետարանի բացատրությամբ՝ «առաել կենաք»-ի տոռն է՝ նորոգված ժամանակի մեջ.

«Զի հինն անց և արդ նոր եղև ամենալի» (Բ. Կորթ. ԺԲ 17):

Նոր տարվա այգաբացին Քրիստոսի ծննդը մարդկությանն ուղղված սրբազն մի կոչ է հոգևոր, բարոյական նորոգված կյանքով ապրելու համար:

Նորոգված կյանքով ապրելու զգացումի և գիտակցության մեջ մարդու համար ժամանակը, տարին թարմանում, երիտասար-

դանում է, իսկ ինքը մարդը՝ իր հոգական, զգացական և իմացական աշխարհով առնականանում, պայծառակերպվում և լուս գալիքի նկատմամբ վաս հույսերի, տենչերի և անկութրում հավասի մեջ աշխարհն է՛լ ավելի է գեղեցկացնում, և զգացվում է կյանքի վեճությունն ու նպատակապացությունը, կյանքի բանատեղծությունն ու հավերժի բերկրանքը:

«Մարդկանց կյանքը բարենորդելու և վերակերտելու համար աշխարհին իրենց պատգամը բերած մեծ մտածողներից ու գործիչներից վեր, այսօր մեր գիտակցության մեջ հառնում է աստվածային պատկերը Փրկչին մեր Հիսուսի Քրիստոսի, —ասում է Վեհափառ Հայրապետը Մայր տաճարում խոսած և. Ծննդյան Դր գեղեցկահյուս և բովանդակալից բարողի մեջ, —որ իսկ բարախող սիրով աշխարհին բերեց ու զոհաբերեց, որպեսզի մարդկանց քարեղեն սըրտերը պիրով ճնշվեն, ինչպես ուսուցանուի էր ուր հարցոր տարի առաջ մեր հավատավոր ժողովրդի մեծ զավակ սուրբ Ներսես Շնորհալին:

Ահա ճշմարիտ ճանապարհը մարդկային կյանքի բարենորդման, վերակերտման, հոգիների փրկության: Քրիստոսի սիրով լուսավորել, խաղաղեցնել, ազնվացնել մարդու սիրով, նրա հոգեկան ներաշխարհը: Մենք հավատում ենք այս գերագույն ճշմարտության»:

Այո՛, մարդկության հոգեւոր, բարոյական վերածնունդը, կատարելագործությունը՝ ահա նոր տարվա և ս. Ծննդյան տոների խորհուրդն ու պատգամը, որովհետև, ըստ Վեհափառ Հայրապետի ծննդյան բարողի պատկերավոր արտահայտության, «Հիսուս մարդու մշտական վերանորոգումն է, մշտական հեղափոխությը»:

Արդարն, մարդկության բարոյական և հոգեւոր կատարելագործությունը, խաղաղությունն ու ներքաշնակությունը կարող են իրականանալ միայն և միայն և Ծննդյան պատգամներով և Ավետարանի լուսով:

Ավետարանի լուսը միայն կարող է չ' ավելի լուսավորել մարդկանց սրտերը, չ' ավելի ազնվացնել և խաղաղեցնել մարդկանց հոգիները, որովհետև «Դառնությամբ պետք է հաստատենք թե նոյն մարդը տակավին հեռու է իր ներաշխարհում ավելի լուս սփռելոց, իր կյանքում ներդաշնակ մի օրինաչափության ենթարկվելոց», շեշտում է Վեհափառ Հայրապետը իր բարողի մեջ:

Մարդու ազնվացման ճանապարհի վրա Աստուծո պատկերով ստեղծված մարդու գերագույն կոչումն է ժամանակի և կյանքի զույգ մատյանները լցնել աստվածահանու, մարդասիրական և հայրենանվեր աշխատանքներով, «գրոց արծանի արության գործերով»:

Սշխատանքով վեհանում է մարդը, իսկ հարստանում և գեղեցկանում է նաև կյանքը:

Հայ ժողովուրդը թե՛ մայր հայրենիքում և թե՛ ախյուրի տարածքի վիա, համրագումարի բերելով իր ապրած օրերի հաշիվը, քրիստոնեական վառ հակառակով, սրտառությամբ, գիտակից և լորջ պատասխանատվության զգացմունքներով և սրտագին խոհերով բացում է և՛ նոր ժամանակների, և՛ նոր կյանքի մատյանը:

Անցնող տարին մեր եկեղեցու, մեր ժողովորդի և վերածնված Հայոց աշխարհի համար եղավ աղոթքով, աշխատանքով ու ստեղծագործություններով նարուատ պատմական տարի:

Եկեղեցական-ազգային տեսակետից 1973 թվականը դարձալ հիշատակելի տարի հանդիսացավ նրանով, որ Հայաստանյաց առաքելական եկեղեցին, Մայր Աթոռ և Էջմիածնի օրինության և հովանու ներքո ու Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի անմիջական ղեկավարության տակ, շարունակեց իր հայաստանական հոգեւոր ու պատմական առաքելությունը հայ ժողովորդի կյանքում թե՛ ի հայրենիս և թե՛ ի սիրուս աշխարհի:

Ամեն տեղ տոնական ու անխափան հրճեցին եկեղեցու գանգերը և հյուրներուն

բաց և պայծառ մնացին մեր աղոթքի տները հայ հավատացյալ հոգիների առաջ:

Պետք է սրտագին գոհունակությամբ և երախտագիտությամբ արձանագրել, ի մսիթարություն մեր հավատացյալ ժողովորդի, որ Հայոց Հայրապետի անմիջական հակողությամբ և ղեկավարությամբ այս տարի Եկատաղ ու արդյունավետ պարբռների մեջ ընթացան Մայր Աթոռի հոգեւոր, մշակութային, կրթական, լանգաման շինարարական ու կազմակերպչական աշխատանքները և մեր ներքին թեմական եկեղեցական կյանքը:

Սփյուռքում ևս հայ եկեղեցին ու հոգեւորականությունը, մեր ազգային-եկեղեցական կազմակերպությունները, մշակութային և այլ հաստատություններ անցնող տարում, ի գիտ հուսադրիչ երևոյթների և սրտագին շանքերի, բոլորեցին եկեղեցաշեն ու ազգանվեր գործունեության բեղմնավոր և խոստումնայից մի շրջան: Սփյուռքի բոլոր հորիզոնների տակ հայ ժողովուրդը շարունակեց բոլորվել իր Մայր եկեղեցու շորջ, շարունակեց իր խաղաղ, օրինապահ և բնական կյանքը՝ շերմացած իր նախնիների հավատով, ամուր կանգնած ազգային իր ավանդությունների վրա, զրահված շերմ ու իրավ հայրենասիրությամբ:

Հայ ժողովուրդն իր վերածնված մայր հայրենիքում, իր հայրենի սրբազն հողի վրա, իր հարազատ պետականության ապահով ու խաղաղ պայմաններում նոր տարին դիմակորում է արդար հպարտությամբ, շինարար ու ստեղծագործ աշխատանքի պայմաններում բատացիրեն հրաշքի համազոր վիրազործություններ, նվաճումներ արձանագրելով հայ մշակությի, հայ արվեստի, գիտության, գրականության, ժողովրդական տնտեսության, լուսավորության, առողջապահության, գյուղատնտեսության բնագավառում, իր հոգեւոր, նոր կյանքի կերտման ասպարեզում:

1973 թվականը արդարացիորեն եղավ հայութանակների, կառուցումների, խիզախումների տարի: Շարք մտան մշակությի նոր օշախներ, գիտության կաճաններ, արդյունաբերական նոր ձեռնարկություններ, եկեղեցակայաններ, ստոմակայան: Այգեստանների դարձան խոպան նոր տարածություններ, և մեր ժողովուրդ հերոսական, հայրենաշեն աշխատանքով ամբարվեց հազար թերը ու բարիք: Զեռք բերված այս հոգեւոր, հյութական բարիքներն Ել ավելի ամրապնում են մեր հայրենիքի հզորությունը:

Անցնող տարին դարձավ նաև խաղաղության տարի: Հանգավ պատերազմի օշախը, և լայն հեռանկարներ բացվեցին աշխարհի խաղաղության համար, և մարդկությունը սկսեց թերթն շնչել՝ մեծ հույսուր կապելով

կայուն և արդար խաղաղության հաղթանակի համար ողջ աշխարհում:

Մայր Աթոռ ս. Էջմիածինը, հայ ժողովուրդն ու մայր հայութեանիքը նոր տարվա շնորհին, ավելի քան երբեք, հզոր, միասնական, հավատով լի ու կենսունակ կանգնել են իրենց լուսավոր ապագայի հանդեպ խանդավառոյ, եկեղեցաշեն, հայունանվեր հեռանկարների առաջ:

Գալիս է նոր տարին՝ 1974-ը, նոր հույսերի, ձգումների, թոփշըների և խիզախումների տարին: Մեր եկեղեցին և ժողովուրդը հավատով և լավատեսությամբ են նայում լուսե գալիքին:

Թող բարով գա նոր տարին: Թող 1974 թվականը լինի բովանդակ աշխարհի համար խաղաղության, համերաշխության, խաղաղ գոյակցության տարի:

Թող 1974 թվականը ս. Էջմիածին հավերժական օրինության և հույսնու ներք լինի հայ եկեղեցու համար հոգևոր, նոր վերազարթունքի տարի, ազգային-եկեղեցական միասնության և համերաշխության տարի:

Այս գգացմունքներով և խոհերով, հանուն Ամենայի Հայոց Հայրապետի, «Էջմիածին» ամսագրի հմբագությունը շնորհավորում է բովանդակ հայության Ամանորը և ս. Ծնննդը՝ Հայոց Հայրապետի սուրբ շրթերով բարեմայում:

«Թող ավելի լուս լինի և ավելի սեր լինի ձեր բոլորի սրտերում:

Թող ավելի լուս և ավելի սեր լինի բոլոր մարդկանց, բոլոր ժողովուրդների սրտերում, որպեսզի աշխարհում լինի ավելի արդարություն, ավելի ազատություն, ավելի խաղաղություն»:

Եղիցի, եղիցի և եղիցի:

